

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O‘RTA
MAXSUS TA‘LIM VAZIRLIGI
BUXORO DAVLAT UNIVERSITETI**

Kamolov Shavkat Xadjiyevich

**CHOLG‘U IJROCHILIGI
VA ANSAMBLI
(Tanbur cholg‘usi misolida)**

Respublika oliy o‘quv yurtlari bakalavriatining 5111100 —

“Musiqqa ta‘limi” yo‘nalishi talabalari uchun

o‘quv qo‘llanma

**“Buxoronash” nashriyoti
Buxoro – 2021**

UO'K 785(075.8)

85.315.3ya73

K 20

Kamolov, Shavkat Xadjiyevich

Cholg' u ijrochiligi va ansambli (Tanbur cholg' usi misolida)[Matn] : o'quv qo'llanma / S.X. Kamolov. – Buxoro: “Buxoro nashr”, 2022. – 110 b.

KBK 85.315.3ya73

Ushbu o'quv qo'llanma 5111100-musiqa ta'limi sohasida ta'lim olayotgan talabalar uchun mo'ljallangan bo'lib, tanbur cholg' usi xususidagi bilimlar o'rganiladi hamda usuliy sharhlar asosida ijrochilik dasturini kengaytirish uchun bir qator yangi talqindagi musiqiy asarlar DTS ga asoslangan holda keltirilgan.

“Cholg' u ijrochiligi va ansambli” fani talabalarning o'quv jarayonida olgan bilimlarini ansambl sifatida mujassamlashtirish, keyingi o'qituvchilar faoliyatida cholg' u asboblari ansambllari tashkil qilish yo'llarini, talaba va o'quvchilarning darsdan keyingi vaqtlarini mazmunli tashkil qilish, madaniy merosga to'g'ri yondashishga ularning tafakkur va hissiyotlarini rivojlantirib borib, g'oyaviy – badiiy va ma'naviy tarbiyasiga ijobiy ta'sir ko'rsatadi.

Shuningdek ixtisoslashgan san'at maktablari uchun mo'ljallangan bo'lib, undan bugunda faoliyat ko'rsatayotgan havaskorlik ansambllari ham foydalanishlari mumkin.

Mas'ul muharrir:

Olimxo'ja Karimov, BuxDU, San'atshunoslik fakulteti, “Musiqqa ta'limi” kafedراسi dotsenti.

Taqrizchilar:

Said Bolta-Zoda Saidiy, NavDPI, “Musiqqa ta'limi” kafedراسi professori, s.f.n. O'zbekiston Kompozitorlari va bastakorlari uyushmasi a'zosi, kompozitor Xalqaro “Antiquye World” ilmiy Akademiyasi akademigi

Sanoqul Do'stov, BuxDU, San'atshunoslik fakulteti “Musiqqa ta'limi” kafedراسi professori, p.f.n.

O'quv qo'llanma O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligining 2021-yil 23-noyabr 500-sonli burug'i bilan nashrga tavsiya etilgan. Qayd etish raqami 500-284

ISBN 978-9943-7782-8-3

Учебник предназначен для студентов, обучающихся по направлению 5111100 музыкального образования, изучает знания исполнения танбура, а также расширяет программу исполнения на основе методических замечаний, ряда новых интерпретаций музыкальных произведений на ГОС.

Предмет “Инструментальное исполнение и ансамбль” объединяет в себе знания учащихся как ансамбля, способы организации музыкальных ансамблей в деятельности будущих учителей, содержательную организацию внеклассного времени учащихся, развитие их мышления и чувств к Правильный подход к культурному наследию положительно влияет на идейное, художественное и духовное воспитание.

Он также предназначен для специализированных художественных школ и может использоваться существующими любительскими коллективами.

Главный редактор:

Олимхужа Каримов, доцент кафедры музыкального образования Бухарского государственного университета, факультета искусствоведения

Рецензенты:

Саид Болта-Зода Саидий. Нав.Г.П.И. кандидат Искусствоведение, профессор кафедры “Музыкальное образование”. Член Союза композиторов Узбекистана академик Международной академии наук “Antique World”

Санокул Дустов, к.п.н. профессор кафедры “Музыкального образования” факультета искусствоведения Бухарского государственного университета

The textbook is intended for students enrolled in the 5111100 direction of music education, studies the knowledge of the performance of the tanbur, and also expands the performance program based on methodological notes, a number of new interpretations of musical works at the SES.

“Instrumental performance and ensemble” combines the knowledge of students as an ensemble, the ways of organizing instrumental ensembles in the activities of future teachers, the correct organization of leisure for students and schoolchildren, their thinking about the correct approach to cultural heritage. develops their feelings and positively influences their ideological, artistic and spiritual education.

It is also intended for specialized art schools and can be used by amateur groups that work today.

Chief Editor:

Olimkhudzha Karimov, assistant professor, Department of Music Education, Bukhara State University, Faculty of Art History.

Reviewers:

Said Bolta-Zoda Saidiy. Navai Pedagogical Institute, Candidate of Arts, Professor of the Department of “Music Education”. Member of the Union of Composers of Uzbekistan academician of the International Academy of Sciences “Antique World”

Sanokul Dustov, Bukhara State University, Associate Professor of the Department of Music Education of the Faculty of Art History, Ph.D.

MUNDARIJA

KIRISH	4
I QISM.	6
I MODUL. CHOLG‘U IJROCHILIGI VA ANSAMBLI LABORATORIYA MASHG‘ULOTLARNI TASHKIL ETISH BO‘YICHA KO‘RSATMA VA TAVSIYALAR	6
Cholg‘u sozlarini sozlash	6
Sahnada ijro qilish	7
Notaga qarab ijro qilish	8
II QISM. Tanbur sozining tasnifi	9
Tanbur	9
Shashmaqomning ijro instruksiyasi	13
Tanbur turlari	14
Chalinishi	16
Taniqli o‘zbek tanburchilari	16
III QISM	17
2-MODUL. XALQ KUYLARI	17
Borbad ijodi.	17
Ota Jalol Nosirov (1845–1928)	19
Hoji Abdulaziz Abdurasulov (1852–1936)	19
Ota G‘iyos Abdug‘ani (1859–1927)	20
Madali Hofiz Rahmatillo o‘g‘li (1867-1930)	20
Toshmuhammedov To‘ychi Hofiz (1868-1943)	21
Levicha Hofiz (1873 - 1926)	22
Usta Olim Komilov (1875-1954)	22
Domla Halim Ibodov (1878-1940)	23
Yunus Rajabiy (1897–1976)	24
Ariel (Ari) Boboxonov (1934)	26
IV QISM. XALQ KUYLARIDAN IJRO ETILADIGAN ASARLAR	27
Yallama yorim (O‘zbek xalq kuyi)	27
Qashqarcha (O‘zbek xalq kuyi)	27
Saboh 1 (O‘zbek xalq kuyi)	28
Sharob (O‘zbek xalq kuyi)	29
Qari navo (O‘zbek xalq kuyi)	30
Gulbahor (O‘zbek xalq kuyi)	31
Rajabiy (O‘zbek xalq kuyi)	32
Aliqambar (O‘zbek xalq kuyi)	34
Usmoniya (O‘zbek xalq kuyi)	36
Mirzadavlat (O‘zbek xalq kuyi)	38
Beksulton (O‘zbek xalq kuyi)	40
SHASHMAQOMNING MUSHKILOT QISMI	43
Buzruk maqomidan	43
Tasnifi buzruk	43
Tarjei buzruk	44
Garduni buzruk	45
Muxammasi buzruk	46
Maxammasi nasrulloi	47
Saqili islami	48
Saqili sulton	49
Rost maqomidan	51
Tasnifi rost	
Garduni rost	52
Muxammasi rost	53

Muxammasi ushshoq	54
Muxammasi panjgoh	55
Saqili vazbih	56
Saqili Rak-Rak.....	57
Navo maqomidan	58
Tasnifi navo	58
Tafjei navo	58
Garduni navo	59
Nag‘mai oraz	60
Muxammasi navo	61
Muxammasi bayot	62
Muxammasi husayniy	64
Saqili navo	65
Dudoh maqomidan	67
Tasnifi dugoh	67
Tarjei dugoh	68
Garduni dugoh	69
Peshravi dugoh	70
Samoi dugoh	71
Muxammasi dugoh	72
Maxammasi chorgoh	73
Muxammasi Hoji-xo‘ja	74
Muxammasi chorsarxona	75
Saqili ashkullo	76
Segoh maqomidan	77
Tasnifi segoh	77
Tarjei segoh	78
Hafifi segoh	79
Garduni segoh	80
Muxammasi segoh	80
Muxammasi ajam	81
Muxammasi Mirzo-Hakim	83
Saqili Bastanigor	84
Iroq maqomidan	85
Tasnifi iroq	85
Tarjei iroq	86
Chambari iroq	86
Farfari iroq	87
Muxammasi iroq	88
Saqili iroq	89
Saqili Firo‘zshohi	90
Saqili kalon	91
Nazorat savollari	93
Atamalar lug‘ati	102
Foydalanilgan adabiyotlar ro‘yxati	106

Kamolov Shavkat Xadjiyevich
CHOLG‘U IJROCHILIGI
VA ANSAMBLI
(Tanbur cholg‘usi misolida)

“Buxoro nashr” MChJ guvohnoma raqami: 831681. 26.03.2020.

Original – maketdan bosishga ruxsat etildi. 17.01.2022

Bichimi 60x84. Kegli 16 shponli. “Times” garn. Ofset bosma usulida bosildi. Ofset qog‘oz. Bosma tabog‘i. 13,7. Adadi 100.

Buyurtma № 36. “Buxoro nashr” MChJ:

Buxoro shahri, Navoiy shohko‘chasi, 5.

Bahosi kelishilgan narxda.

“Sadriddin Salim Buxoriy” MChJ bosmaxonasida chop etildi.

Buxoro shahri, M. Iqbol ko‘chasi, 11-uy

Kamolov Shavkat Xadjiyevich

**CHOLG'U IJROCHILIGI
VA ANSAMBLI
(Tanbur cholg'usi misolida)**

O'quv qo'llanma

